

Čís. 184.

Předražování. Cís. nařízení ze dne 24. března 1917, č. 131 ř. z. vztahuje se též na předměty potřeby dovážené z ciziny. — Pojem pletich.

(Rozh. ze dne 6. května 1920, Kr II. 22/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované Leopoldiny P., do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Uh. Hradišti ze dne 29. prosince 1919, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou přečinem řetězového obchodu dle § 23, č. 4, cís. nař. ze dne 24. března 1917, č. 131 ř. z., vyhověl však zmatečnosti, pokud směřovala proti odsuzujícímu výroku pro přečin pletich, rozsudek v odpor vzatý zrušil a sprostil obžalovanou v tomto směru z obžaloby.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost potírá odsuzující výrok z důvodu zmatečnosti dle § 281 č. 9 a) tr. ř. mimo jiné též proto, že cís. nař. ze dne 24. března 1917, č. 131 ř. z. může se vztahovati pouze na činnost, provozovanou v území domácím, tedy jen na řetězový obchod a pletichy ohledně předmětů potřeby domácího původu, nikoliv předmětů přivážených z ciziny; obžalovaná vlastně prý prospěla zdejšímu obyvatelstvu, zjednavši mu příležitost, by opatřilo si to, co by si za nynějších poměrů dovozních mohlo jinak opatřiti dosti těžko, a rozmnožovala u nás zásoby předmětů potřeby.

Leč ta okolnost, že předměty potřeby, jimiž obžalovaná obchodovala, pocházely z ciziny, jest naprosto lhostejnou. Rozhodující je ta skutečnost, že škodlivý účinek jejího počínání měl se dle jejího úmyslu jeviti a také se jevil na území československé republiky, a ani cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. z., co do původu zboží nijak nerozeznává. Zájmům spotřebitelů vyhovuje, by se jim dostalo zboží, třebaže původu cizího, za ceny přiměřené. Rozhodnou jest cena, kdežto původ zboží ustupuje do pozadí. Zdůrazňuje-li konečně zmateční stížnost prospěch, který obyvatelstvu přinášela činnost obžalované, tu možno říci, že prospěch, záležející v tom, že do republiky dopraveno bylo nepatrné množství potravin, nikoliv naprosto nezbytných, je dosti pochybným, že ale není ničím u srovnání se škodou, kterou obžalovaná způsobila tím, že svým nekalým jednáním přispívala ke zvyšování cen předmětů těch u nás. Nutno tudíž vším právem říci i o obžalované, že se jednak vsouvala jako škodlivý, a, nejsouc oprávněnou obchodnicí, též jako zbytečný článek do obchodu mezi výrobcem a konsumentem. Neprávem shledává však nalézací soud v jednání obžalované též skutkovou podstatu pletich po rozumu § 23, čís. 4, uvedeného cís. nař. Dle zjištění rozsudku první stolice provinila se obžalovaná tím, že v létě a na podzim roku 1919 z Vídně pochutiny přes hranice do tuzemska dovážela a zde prodávala, pokud se týče, také za potraviny vyměňovala, požadujíc na místě ceny, placené v rakouské měně, též peněz v měně československé, čímž cena těchto pochutin stoupla o více než 100 proc. Není však zjištěno, že by si byla počínala při opatření a dovážení těchto pochutin podloudným neb jiným nekalým způsobem.

jenž jest cizí řádnému obchodování; obzvláště nevyšlo na jevo, že by byla dovážela pochutiny, o něž se jedná, snažíc se* zatajiti jejich dovoz příslušným úřadům, obcházejíc platné předpisy o dovozu, a aniž dostála povinnosti zaplatiti za ně clo. To, čeho se vskutku dopustila, lze podřaditi jen skutkové podstatě řetězového obchodu ve smyslu § 23, č. 4 cís. nař., tímto podřazením jest však trestní kvalifikace jejího činu úplně vyčerpána: skutkové podstaty pletich tu není.

Čís. 185.

Tím, že soukromý obžalobce podal návrh na trestné stíhání u soudu bydliště obžalovaného, ač znal nebo znáti mohl soud místa spáchaného činu, nepozbývá nároku na náhradu útrat zastoupení při jednání na tomto soudě, byť i trestní věc byla pak k návrhu obžalovaného odstoupena soudem spáchaného činu.

(Rozh. ze dne 6. května 1920, Kr II. 122/20.)

K zmateční stížnosti na záštitu zákona uznal nejvyšší soud jako soud zrušovací právem:

Usneseními okresního soudu ve Svitavách ze dne 31. července 1919, a zemského trestního soudu v Brně jako soudu odvolacího ze dne 30. září 1919, byl porušen zákon v ustanovení §§ 389 a 390 tr. ř.; usnesení ta se zrušují.

D ů v o d y:

Dne 1. června 1919 spoličkoval obviněný Jan E., bytem v R., 11letého Jana T. z R. a byl proto žalován Janem T. pro urážku na cti u okresního soudu v Poličce, v jehož obvodu R. leží a obviněný Jan E. bydlí. V žalobě bylo uvedeno jako místo činu R. Při hlavním přelíčení dne 10. července 1919, u jmenovaného okresního soudu konaném, bylo se strany zástupce obviněného namítáno a se strany zástupce obžalobceva připuštěno, že čin spáchán byl v M. Bylo proto návrhu obviněného vyhověno, by záležitost odevzdána byla okresnímu soudu ve Svitavách, v jehož obvodu skutek byl spáchán. Obviněný E. byl pak rozsudkem tohoto okresního soudu ze dne 31. července 1919 vinným uznán přestupkem urážky na cti dle § 496 tr. z. a odsouzen mimo jiné dle § 389 tr. ř. k náhradě útrat řízení trestního, čítajíc v to náhradu útrat za zastupování soukromého obžalobce. Zároveň však bylo prohlášeno usnesení, že soukromý obžalobce má hraditi dle § 390 tr. ř. obžalovanému útraty za zastupování při hlavním přelíčení dne 10. července 1919 před okresním soudem v Poličce, ježto docela zbytečné přelíčení před okresním soudem v Poličce zaviněno bylo soukromým obžalobcem, jenž svého zástupce o místě činu nesprávně informoval, a ježto nelze obviněnému uložití náhradu útrat takových, které pro řízení trestní nebyly účelnými. Stížnost podaná soukromým žalobcem proti tomuto usnesení byla zemským jako odvolacím soudem v Brně rozhodnutím ze dne 30. září 1919 zamítnuta s poukazem na ustanovení § 51 tr. ř., dle něhož příslušnost soudu, v jehož okresu trestní čin